

AB URFABRIKEN

År 1921 grundades AB Urfabriken av *Carl-August Borgström*. Han hade tidigare arbetat som verkmästare vid Haldafabriken, men blev friställd efter första världskriget när Halda hamnade i svårigheter. Trots det svåra tidsläget samlade han några arbetslösa urmakare från Halda och startade 1921 en egen firma. Man övertog här en del av Haldas tidigare tillverkningar.

*Carl-August Borgström,
AB Urfabrikens grundare*

Den första verkstadslokalen inrymdes i ett hus som tidigare varit baptistkapell.

Borgström hade tidigare varit med om att konstruera *taxametrar* för hästdroskor på Halda, det var därför ganska naturligt att han i sitt eget företag fortsatte utvecklingen av dessa apparater. Tanken var emellertid att nu kunna använda dem i taxibilar. 1926 hade han konstruktionen klar.

Företaget hade då fyra anställda. Sonen Göte fick vara med om att omväxlande sätta ihop apparaterna, åka ut och sälja dem, montera in dem och fara tillbaka till Svängsta och sätta sig vid arbetsbordet. Så småningom stegrades tillverkningens tempo och omsättningen ökade. Även arbetsstyrkan blev större.

Efter hand som antalet taxibilar blev större, ökade också tillverkningen av taxametrar, snart började man exportera till andra länder. Runt om i världen började också telefonsamtalens längd att mätas med urfabrikens *telur*.

Fabriken 1943

År 1934 avled C.A Borgström och sonen *Göte Borgström* övertog ledningen av fabriken. Han tog genast itu med att konstruera världens minsta taxameter. Den nya Rekordtaxametern, som var klar 1939, blev en teknisk fullträff. Men andra världskriget med bensinransonering och andra svårigheter, satte stopp för den stora försäljning som man hade hoppats på. Nu följde en kritisk tid för urfabriken. För att klara företaget måste man börja tillverka en ny produkt. Valet stod mellan *pendyler* (klockor) och *spinnrullar* (fiskeredskap). Till slut valde man spinnrullar, som visade sig bli ett riktigt lyckokast.

År 1939 påbörjade Urfabriken konstruktionerna av de första spinnrullarna. Dessa gjordes för hand och modellerna var fyra.

Året därpå, 1940, var de första demonstrationsrullarna klara och med dem i resväskan anträdde Göte Borgström sina försäljningsresor. Hittills hade den svenska marknaden dominerats av amerikanska fabrikat. Grossisterna föll dock för Borgströms spinnrullar och köpte inte bara första årets beräknade produktion utan mångdubbelt mera. Många av grossisterna gav också ekonomiskt stöd.

På så sätt började AB Urfabriken att utvecklas från småindustri till storföretag.

Kontroll av spinnrullar.

År 1943 flyttade man in i en fabriksbyggnad, som utgör en del av det nuvarande fabrikskomplexet. Antalet anställda ökade ständigt. Redan efter några år visade det sig att den nya fabriken var för liten så en första tillbyggnad började. Den slutfördes år 1953, varigenom företagens lokaler, såväl som kapacitet, fördubblades.

Ytterligare tillbyggnader gjordes 1958, 1960 och 1964.

År 1974 avled *Göte Borgström* och sonen *Lennart Borgström* övertog ledningen.

År 1975 såldes företaget till *Incentive*.

År 1988 såldes det vidare till *Aritmos*.

År 1995 köpte *Berkley* i USA upp hela företaget.

Det lilla företaget som C.A Borgström en gång i tiden startade har vuxit sig stort under åren och är nu välkänt världen över för sina fiskeredskap.